

Posudek vedoucí diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Marcela Šrejberová

Název práce: *Role předškolního vzdělávání při práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí*

Vedoucí práce: Jitka Lorenzová

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 81

Počet stránek příloh: 15

Počet titulů v seznamu literatury: 34

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování:

..

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

X			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

	X		
--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

X			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešení problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

	X		
--	---	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Porovnejte pojetí sociálního znevýhodnění v koncepci školského zákona a pojetí Kindlmannové (s. 28). Který z konceptů považujete za adekvátnější situaci v ČR?
2. Jaké návazné výzkumy by bylo vhodné realizovat ve vztahu k provedenému šetření?
3. V jakém smyslu může komunitní škola přispívat k vyrovnávání sociálního znevýhodnění?
4. Co byste příště na výzkumném designu změnila?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

V diplomové práci *Role předškolního vzdělávání při práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí* si autorka klade za cíl „dokumentovat vliv předškolního vzdělávání na rozvoj dětí pocházejících ze sociokulturně znevýhodněného prostředí (...), zjistit postoje a názory rodičů těchto dětí na předškolní vzdělávání, zjistit názory pedagogů na přínos předškolního vzdělávání pro tyto děti.“ (8). Tyto cíle byly v hlavních rysech splněny.

Text je koncipován jako teoreticko-empirický. Autorka v něm zhodnocuje svoje dlouholeté profesní zkušenosti s prací učitelky v mateřské škole. Předností práce je reflexe širšího kontextu problematiky (škola – legislativa – společnost), formulační jasnost a zaujetí tématem. Teoretické části lze snad vytknout pouze to, že mezi jednotlivými kapitolami textu měly být provedeny jasněji artikulované přechody vyjadřující vzájemné vztahy a návaznosti na téma práce.

Empirická část sleduje cíle uvedené na začátku posudku. Autorka si od výzkumu také slibovala praktické náměty jak zlepšit práci se sociokulturně znevýhodněnými dětmi, možnost navázat hlubší vztah s rodiči a všechny získané poznatky aplikovat v praxi. Ze Závěru se zdá, že se jí tato představa splnila, přesto by bylo vhodné tuto věc u obhajoby konkretizovat, zejména pokud jde o rovinu aplikační.

Výzkum má jednoduchý design odvíjející se od výzkumných otázek, jeho slabinou je, že posouzení vstupních a výstupních kritérií u sledovaných dětí nemusí být v jednoduše kauzálním vztahu (vzhledem k psychosociálnímu vývoji sledovaných dětí a formativnímu vlivu jiných prostředí). Malá pozornost je věnována popisu průběhu šetření v čase, zároveň není zcela patrné, co přesně výzkumnice dělala resp. jak pozorovala, když získávala data. Rozhovory s rodiči a zákonnými zástupci jsou spíše převyprávěním obsahu odpovědí na jednotlivé otázky než „vyložení karet“, velmi zajímavě však prostředkují pohled příslušníků minority na hodnotu vzdělání a přispívají k rušení obvyklých myšlenkových stereotypů. Ze sociálně pedagogického hlediska považuji za přidanou hodnotu projektu možnost lidského setkání učitelky a rodičů dětí mimo standardní školní kontext, výzkum se tak stává kulturní prací.

Po formální stránce je diplomová práce bez závad.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

2. 9. 2014

PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.